

Ukrajinci in Poljaki.

KIJEV, 9. dec. »Kijevskaja Mysel« piše: Minister za zunanje stvari je sklenil, da bo ukrajinska vlada protestirala zoper zasedbo Lvova in Przemysla po Poljaki. Protestiralo se bo zoper navzočnost poljskih čet na holmskem ozemlju. Poljska vlada naj odpokliče svoje čete iz teh okrajev.

Ukrajinski hejman Skoropadski ustreljen?

KIJEV, 7. dec. Po semkaj došlih vesteh je bil hejman Skoropadski pri bojih na Ukrajini ustreljen.

NEMŠKA AVSTRIJA.

Jugoslovanski in češki slušatelji živinozdravniške visoke šole na Dunaju izključeni.

DUNAJ, 7. dec. Češko-slovaški tiskovni urad poroča: Visokošolski odsek nemških študentov na dunajski živinozdravniški visoki šoli je sporočil jugoslovanskim in češkim slušateljem, da morajo brezpogojno zapustiti živinozdravniško šolo, in sicer do 5. decembra popoldne. Dunajski »Abend« komentira korak nemškega visokošolskega odseka s sledečo pripombo: Ta sklep razodeva malo umevanja za veliko in težko dobo, v kateri živimo, še bolj nerazumljivo je, da se vodstvo šole ni temu sklope uprlo. — Kakor poroča imenovani list, so dijake s silo odstranili.

Madžarska v kritičnem položaju.

BUDIMPEŠTA, 9. dec. Med posameznimi frakcijami, ki tvorijo vlado, je prišlo do ostrih konfliktov. Socialno demokratični člani kabineta ostro nastopajo proti pristatemu Karolyiju, nasprotno postajajo člani Karolyijeve stranke nezadovoljni s samim Karolyijem, ker da preveč popušča zahtevam socialistov. Situacijo poslabšuje še veliko pomanjkanje premoga in s tem zvezane težave. Današnji »Magyarország« piše, da je država v resni kritični situaciji.

Ogrsko vojaško poročilo.

BUDIMPEŠTA, 9. dec. Tiskovni urad vojnega ministrstva priobčuje nastopno poročilo o tujih četah na Ogrskem: Čehi: Med Devinom (Deven) in Sredo (Szered) so določili s Čehi provizorično demarkacijsko črto. — Proti Nitri prodirajoče čete češke stoje na črti Recsenyi-Zločeske. Rumuni: Rumunske čete so tudi severno od Mez-Banda prekoračile demarkacijsko črto in se dosepele s prvimi oddelkom do Mez-Badaras. Zasedle so tudi Bistrico v veliki županiji Bistrica. Nagodu. Hrvatje in Slovenci: Krčeva, ki so prodrla preko Radgone, so se umaknili za jugoslovansko mejo. Srbi: Položaj se ni izpremenil.

Madžari za zvezo z Jugoslavijo.

BUDIMPEŠTA, 9. dec. Današnji »Az Ulsag« piše: Mišlimo, da bi Madžarska, gospodarsko zedinjena z Jugoslavijo in Rumunijo tvorila tako ekonomsko društvo, v katerem bi mogli najti vsi trije narodi predpogoje svoje sreče.

Anglija zahteva izročitev Viljema.

BASEL, 10. dec. »Morningpost« javlja: Angleška vlada je sklenila, zahtevati izročitev bivšega cesarja Viljema, prestolonaslednika Friderika Viljema, Hindenburga, Ludendorffa in Falkenheyna.

Kriza v nemški vladi.

BERLIN, 10. dec. V okrilju vlade je izbruhnila nova kriza. Liebknechtova stranka zahteva, naj bi se garda, ki se je dni vrne z bojišča razorožila. Ker pa je garda verna vladi, se večina ministrstva upira tej zahtevi. Govori se, da namerava Scheidemann izstopiti iz vlade in da je izjavil, da neče ostati delj v vladi, ki sedi na sodu smodnika.

Zavezniki zasedejo Berolin.

ZENEVA, 10. dec. Zavezniki vlade so sklenile, da zasedejo Berolin. Zavezniki čete ostanejo v Berolinu, dokler ne bo podpisan mir.

Nemški cesar Viljem in prestolonaslednik prideta pred sodišče.

ZENEVA, 9. dec. Nemška vlada je sklenila izročiti bivšega cesarja Viljema in pa nemškega prestolonaslednika sodišču. Ta svoj sklep je sporočila nizozemski vladi.

Viljem II. poskusil samoumor.

LIPSKO, 10. »Leipziger Tagblatt« poroča: Viljem II. se je poskusil ustreliti, a se ni zadel, marveč je krogla zadela nekega gospoda iz njegove okolice.

Slovensko gledališče v Trstu

Danes, v četrtek, 12. t. m. ob pol 8 zvečer

TUJI KRUH.

Drama v treh dejanjih. Spisal I. Trugenjev. Režiser M. Skrbinek.

Predprodaja vstopnic med 9—12 in 3—6 pri gledališki blagajni.

Kralj Peter kronani predsednik republike.

Ameriški žurnalist Marchal je imel preteklo leto razgovor s kraljem Petrom, ki mu je rekel med drugim:

»Večji del svojega življenja sem prebil v republiki. Najbolji spomini moje mladosti me vežejo na one dni, ko sem se v francoski vojski boril proti Nemčiji. Takrat sem se jaz boril za Francoze proti Prusom, a danes se bori Francoska proti Nemcem zame in za moj narod. Borba je to, v kateri se vojskujejo svobodni narodi proti nesvobodnim. Ker sem skoro vse svoje življenje preživel v republiki, sem srečen, da nisem nikdar drugega, nego kronani predsednik republike. To predsedništvo mi je mnogo dražje od krono. Ponosen sem, da sem v istem smislu kralj, kakor angleški kralj Georges, da sem kralj svobodnega naroda. V vsi Evropi sem edini kralj, ki ga je izbral in izvolil narod. Ko sem zasedel srbski prestol, sta Srbijo tiščali ob tla dve avtokratski državi: Avstro-Ogrska in Turčija. Čudim se naravnost, da je ta mala država kljub silnemu pritisku mogla očuvati svoje demokratske ideale.

Kot kralj sem smatral za svoje edino dolžnost, da bom izrazil željo mojemu narodu in njegove vlade. Ti ideali mojeg naroda so se osredotočevali v želji, da bi Srbija živel svobodno v svoji domovini in da ga nihče ne moti v njegovem svobodnem razvoju.

Naša prva želja je bila mir. Naša druga želja je izboljšati usodo onih bratov naše krvi, ki so tako dolgo trpeli v turškem roblstvu in morali pronašati nasilstva avstrskega režima.

Kot srbski kralj želim edino to, da vidim ves narod, kateremu pripadam. Srbe, Hrvate in Slovence osvobodeno od njihovih zatiralcev, srečno in zedinjene v eni državi.

Kraljevski dom Karađorđević.

Kralj Peter I. Karađorđević je bil rojen dne 11. julija 1844. leta kot sin kneza Aleksandra in kneginje Perzide Karađorđević. Obiskoval je licej Saint Barbe v Zenevi v svobodni Švici, vojno šolo v Saint Cyru in do leta 1867. generalštabno šolo v Parizu. Ko je leta 1870. izbruhnila nemško-francoska vojna, je mladi princ stopil kot prostovoljec v francosko vojsko in se boril proti Nemcem. Bojeval se je s takšno hrabrostjo, da je bil odlikovan z redom častne legije. Ko je leta 1875. izbruhnila vstaja krščanske raje proti Turkom v Bosni, se je princ Peter postavil na čelo večje čete, ki se je napotila v Bosno, da tam na strani uboge raje nadaljuje borbo proti turkum. Junaska dela, ki jih je tu izvršil princ pod imenom »Petra Mrkonjića«, so zapisana z zlatimi črkami v povestelci bosanskih vstaj. Vstaja žal ni imela uspeha in princ Peter je, moral s svojo hrabro četo bežati preko meje. Leta 1883. se je princ Peter Karađorđević oženil s hčerko takratnega crnogorskega kneza Nikole s princezino Zorko Ljubico. Iz tega zakona so izšli trije otroci: princezinja Jelena, rojena na Reki leta 1884., sedaj poročena z velikim knezom Ivanom Konstantinovičem, kraljevič Gjorgije, rojen na Cetinju l. 1887., in kraljevič Aleksander, sedanj regent, rojen na Cetinju leta 1889. Kralj Peter ima brata kneza Arzenija Karađorđevića, ki se je poročil s kneginjo Auroro Demidovo, njih sin je knez Pavle, rojen leta 1893., Arzenij Karađorđević živi v Rusiji in se je s svojim velikim lunastvom odlikoval zlasti v rusko-japonski vojni. — Princ Peter Karađorđević, sedanj kralj, je od leta 1895. — soproga kneginja Zorka mu je umrla leta 1890. — živel kot privatnik v Zenevi. Ko pa so Srbi leta 1903. odstranili francoskega kralja Aleksandra in kraljico Drago, ga je narodna skupščina soglasno izbrala in izvolila za kralja. Izvolitev mu je sporočilo posebno odposlanstvo, ki ga je tudi spremljalo na potu v Beograd. Kralj Peter je dne 25. junija 1903. leta prisegel na ustavo. Dne 20. oktobra 1904 je bil v Beogradu svečano kronan za srbskega kralja. K svečanosti kronanja so bili povabljeni tudi Slovenci. Kakor vemo iz najzanesljivejšega vira, je bila to izredna kraljeva želja, naj se povabilo na kronanske svečanosti tudi Slovenci. Tomu vabilu so se Slovenci odevali v velikem številu. Takrat se je priredila tudi prva jugoslovanska umetniška razstava, takrat se je tudi vršilo prvo zborovanje jugoslovanske akademične mladine in kralj Peter je takrat sprejel v posebni avdienci prve Slovence. Cím je zasedla kraljevska hiša Karađorđevićev srbski prestol, je tudi nastalo intenzivno jugoslovansko gibanje, ki ga je podpiral sam kralj in vse njegove vlade. S kakim uspehom, to je pokazala svetovna vojna, to so pokazali dogodki, iz katerih se je rodila svoboda, ki jo sedaj uživamo.

Iz Jugoslavije.

Regent Aleksander hrvatskemu banu. Hrvatski ban je na brzojavko, ki jo je poslal regentu Aleksandru, prejel naslednji brzojavni odgovor: Srečno se Vam zahvaljujem za Vaš iskreni pozdrav ob priliki proglačitve zedinjenja Slovencev, Hrvatov in Srbov v edinstveno državo pod žezlom Nj. Velikanstva kralja Petra I. molega vzvišenega očeta, kateri pozdrav ste mi poslali kot regentu države Slovencev, Hrvatov in Srbov v imenu vlade Hrvatske, Slavonije. Moj cilj in naloga je, da bodo vsi deli mojeg jugoslovanskega naroda popolnoma svobodni in ravnopravni brez razlike vere, imena in stanu, kakor sem že izjavil v odgovoru na adresu Narodnega Veča. Vladati hočem na podlagi velikih ustavnih in parlamentarnih široko demokratičnih načel. Prosim Vas, gospod ban, da v mojem imenu sporočite vsem delom našega troimenega naroda moj kraljevski pozdrav in naklon od dinastije Karađorđevićev. Ostati hočem vedno zvest tem idealom. Živel moj narod hrvatskega, srbskega in slovenskega imena. Aleksander.

Begunski otroci iz Wagne. Te dni pride v Ljubljano iz begunskega taborišča v Wagni 65 otrok s Prilorskega. Med temi je 37 dečkov do 14. leta in 28 deklic. Za deklice se je prijavilo že toliko družin, ki bi jih sprejele, da imajo skoraj že vse začasne domove. Poverjenstvo za socialno oskrbo prosi, da bi se oglasile še družine, ki bi sprejele dečke, ker v zavodih, ki so na razpolago, ni dovolj prostora. Ponudbe sprejema Poverjenstvo za socialno oskrbo narodne vlade SHS v Ljubljani, deželni dvorec.

Igranje v loteriji. Narodna vlada SHS v Ljubljani je v svoji seji dne 28. listopada 1918 sklenila, da se mala številna loterija za celo ozemlje, ki se nahaja v območju narodne vlade ustavi. Glede razredne loterije se je odločitev odložila na poznejši čas. Pač pa je razglasilo generalno ravnanje državnih loterij na Dunaju, da se upravlja XI. razredne loterije, katere izvršitev se je pričela še poprej, predno so nastale na ozemlju bivše avstro-ogrske monarhije samostojne narodne države, v skupnem interesu vseh udeleženi narodnih držav in da se bo izvršila natančno po igralnem načrtu, objavljenem v listu »Wiener Zeitung« dne 24. oktobra 1918. Vsi donosi XI. razredne loterije se smatrajo kot skupna last vseh udeležencev narodnih držav in se zbirajo v posebnem pošto-hraniliščnem kontu. V enakem smislu je glede XI. razredne loterije objavila notico tudi Ljubljanska kreditna banka kot poslovalnica razredne loterije v Ljubljani v »Slovenskem Narodu« z dne 27. nov. 1918, št. 282, in v »Slovenca« z dne 30. novembra 1918, št. 276.

Milan Kolar, srpski poručnik XV. peš. puk. 2/3 pošte broj 60, Sarajevo, želi izvedeti za svoje starše z Nabrežine, postala 101, katerih ni videl že štiri leta in o katerih nima že dolgo nobenih vesti. S tem se naznanja naslov sina staršem, oziroma se naproša, kdor kaj ve o njih, naj mu sporoči.

Slovenskemu Sokolstvu!

Ravno pred izbruhom svetovne vojne pripravljalo se je slovensko Sokolstvo, da pred celim svetom manifestira za ideje, za katere je moralo skozi desetletja pretrpeti hude boje. Priprave so bile v tiru, ogromno delo je bilo skoraj dovršeno in vsi smo s trepetajočim srcem čakali na trenutek, da pokažemo uspehe našega dela celemu svetu. Toda se je zgodilo drugače — nepričakovano svetovna vojna nam je uničila vse nade, razpršila smo se na vse strani sveta ter zapreli smo morali sokolske telovadnice. Rešeno je bilo sicer pravočasno premoženje posameznih društev, Slov. Sokolski Zvezi je pa ostal vsled že omenjenih priprav — velik dolg, skoraj 70.000 K.

Da se ta dolg poravnava, ustanovil se je že meseca septembra t. l. v Ljubljani odsek za sanacijo Slov. Sokolske Zveze, ki pa vsled vladajočih razmer ni smel javno nastopiti, ampak je samo tiho med znanci nabiral darove. Ta odsek je nabral v kratkem času in vzlic prejšnjim razmeram približno svoto 12.000 K.

Sedaj se obračamo javno do vsega Sokolstva s prošnjo, da nam priskoči na pomoč. Naša dolžnost je sedaj, da kolikor mogoče hitro odstranimo ta dolg, da omogočimo na ta način Slov. Sokolski Zvezi, da začne s svojimi močmi težko delo, ki je sedaj čaka. — Bratje storite svojo dolžnost! — Pri vseh društvih naj se osnujejo (tako odseki, ki naj začnejo z nabiranjem prostovoljnih darov. Slov. Sokolske Zveze ima v zalogi krasne umetniške diplome, ki so lahko v kras vsaki sokolski hiši. Dolžnost vsakega Sokola bi bila, da kupi tako diplomu, ki mu bo vedno v spomin na lepe dneve, ko smo se pripravljali za našo manifestacijo. Diplome se dobe pri Slov. Sokolski Zvezi v Narodnem domu ter stane ena 5 kron.

V zalogi imamo še mnogo lepih zgodovinskih razglednic, ki nas spominjajo na naše sokolske delavce iz prvih razvojev Sokolstva. Bratje, kupite te razglednice, mesto neokusnih nemških izdelkov.

Vse ostale potrebne tiskovine se dobe pri Slov. Sokolski Zvezi. Pozivljamo zlasti slovenske denarne zavode, da nam priskočijo na pomoč. Obrnili smo se s prošnjo za podporo že do vseh slov. denarnih zavodov, toda oglasili so se le nekateri.

Pozivljamo vse sokolske delavce, da začnejo takoj s tem delom — ne odlašajmo, čas beži in mi moramo biti pripravljeni za delo, ki nas čaka.

Odsek za saniranje Slov. Sokolske Zveze v Ljubljani.

Aprovizacijske stvari.

Zmrznjena govedina.

Prihodnja prodaja zmrznjene govedine za imovite in neimovite sloje se bo vršila v soboto, 14. in v nedeljo, 15. t. m. Mesariji se pozivljajo, da se zglašijo v skladščni v ul. Toro št. 10, da si dobavijo tamkal meso.

Razdeljevanje maščob.

Na male izkaznice št. 61 (za slanino in mast), ki so veljavne od ponedeljka, 9. t. m., do ponedeljka, 16. t. m., se bo moglo kupiti ali 14 dkg masti po K 16.— kg. ali pa 14 dkg slanine po K 15.— kg.

Rumene izkaznice za kondenzirano mleko.

Jutri, 12. t. m., se prične razdeljevanje rumenih izkaznic (za otroke) za kondenzirano mleko. Stranke morajo priti v izkazniški urad v ul. dela Vale št. 3 s staro izkaznico. Razdeljevanje se bo vršilo na naslednji način: v četrtek, 12. t. m. od 8—12 št. 1—1000, od 3—5 št. 1001—2000, v petek, 13. t. m., od 8—12 št. 2001—3000, od 3—5 št. 3001—4000. Priporoča se strankam, da pridejo ob določenem času, ker se drugače zavrnejo.

Prodaja kuriva.

Sladko ogile na rdečo izkaznico, 10 kg po 80 vinarjev. Prodaja 12. decembra.

Sv. Vid: 201—450 (42) Monfort 6; 451—550 (42) Lazz. vech. 17. — Staro mesto: 1—150 (29) P. Venozian 18. — Novo mesto: 761—1010 (32) Belvedere 13; 1011—1710 (32) Geppa 7; 1711—2200 (32) S. Zaccaria 3. — Nova mitnica: 2201—2600 (31) S. Francesco 2; 2601—3100 (31) Gueri 13; 3101—3280 (31) Bacchi 1; 3281—3460 (32) in 1—70 (32) Gelsi 6. Stara mitnica: 601—850 (32) S. Maurizio 6; 851—950 (32) Olmo 9; 951—1950 (32) Salice 7; 1951—2250 (32) Toro 14; 2251—2400 (32) Madonna 24; 2401—2500 (32) Alfieri 15. — Sv. Jakob: 4201—4300 (22)

— Uradne ure blagajne od 9 do 14. —

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Podružnica v Trstu

Vabilo na subskripcijo

12.500 novih delnic, izdaja 1918, po K 400.— nom., v skupnem znesku K 5.000.000.—

Občni zbor Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani, ki se je vršil dne 15. aprila t. l., je sklenil — oziraje se na hitro napredovanje vseh bančnih poslov ter ima pred očmi važne narodno-gospodarske naloge, katere čakajo banko ob koncu svetovne vojne — okrepiti lastno bančno glavnico s tem, da se zviša od 10 na 15 milijonov kron.

Upravni svet, ki je bil pooblaščen, da stori v tem oziru ob primernem času vse potrebno, videč, da je tako željno pričakovani konec vojne pred durmi ter da gremo nasproti dogodkom, ki pomenijo tudi gospodarski prepored naših dežel, je sklenil, provesti to zvišanje delniške glavnice čim preje — in sicer ob sledečih pogojih:

1. Delniška glavnica K 10.000.000.— se zviša za sedaj z izdajo 12.500 delnic po K 400.— nom. torej za K 5.000.000.— na K 15.000.000.—.

2. Posestnikom starih delnic se ponudi 10.000 novih delnic, torej v razmerju: na vsakih 5 starih delnic 2 novi, po K 550.— tel quel za komad. Zlomki delnic se ne vpoštevajo.

3. Nedelničarjem (novim subskribentom) ter starim delničarjem (ako želijo podpisati večje število delnic, nego jim pristaja v razmerju na 5 starih 2 novi) se ponudi 2.500 delnic, po kurzu K 650.— tel quel za komad.

4. Nove delnice imajo kupon za leto 1919.

5. Subskripcijski rok konča 15. decembra 1918.

6. Protivrednost podpisanih delnic se mora vplačati takoj, najpozneje pa 15. 12. t. l. Od dneva vplačila do 15. decembra t. l. povrnemo subskribentom 3·6% obresti. — Na vplačila gledé nedodeljenih novih delnic povrnemo 3·6% obresti od dneva vplačila do dneva vrnitve denarja.

7. Prijave sprejemajo: Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani ter njene podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju, Prva hrvatska štedionica v Zagrebu, Hrvatska zemaljska banka v Osijeku, Živnostenská banka v Pragi, Češka průmyslová banka v Pragi, Zemska průmyslová banka v Pešti ter podružnice teh zavodov. Posestniki starih delnic, ki želijo podpisati nove delnice, morajo predl žiti gori navedenim subskripcijskim mestom a) podpisano in točno izpolnjeno priglasnico, b) plašče starih delnic in (c) seznimek številk starih delnic (na drugi strani priglasnice).

8. Razdelitev (reparticija) novih delnic se bode naznanila subskribentom pismeno; nove delnice se bodo razpošiljale spomladi 1919, proti vrnitvi potrdil o vplačilu denarja.

9. Kurzni (ažijski) dobiček, ki se bo dosegel pri izdaji novih delnic, gre v korist rezervnemu zakladu banke (odštevši emisijske stroške in pristojbine).

Upravni svet Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani.